

❖ **MERCHEAȘA - Streitfort - Biserica evanghelică fortificată.**

Perioada edificării și prezentare generală.

Biserica a fost construită în secolul al XIII-lea ca bazilică romanică, cu navă centrală și cor pătrat. Este renovată în secolul al XVII-lea. Are o fortificație în formă de patrulater neregulat, iar înălțimea zidurilor este de 6-7 metri.

Poziționarea localității.

Satul Mercheașa face parte din comuna Homorod și se află la 11 km nord-est de Rupea, pe râul Homorod.

Atestarea documentară a așezării.

Pe la 1400, într-un registru bisericesc de impozite sau biruri, este menționată documentar pentru prima dată localitatea sub numele de „Stristfordia” ca parte integrantă, componentă a Capitlului de la Rupea.

Situarea bisericii.

Biserica fortificată se află în mijlocul așezării, pe un teren situat la confluența unei părți a pârâului cu râul Homorod.

Biserica evanghelică.

Nava. Corul. Traveele. Arcadele.

Scurt istoric. Evenimente importante din „viața” bisericii.

În secolul al XIII-lea se construiește o bazilică romanică având o navă centrală și un cor pătrat. În bazilică s-au păstrat trei travee. În cor sunt rămășițe de picturi murale ce se văd destul de bine. În secolul al XV-lea nava laterală a bazilicii se strică. Nava laterală a fost complet înlăturată, iar arcadele navei centrale au fost astupate. Dimensiunile spațiului sunt: 25 x 5,7 metri. În 1621 au loc lucrări de renovare a bisericii din Mercheașa, potrivit unei inscripții deasupra camerei, „magaziei foalelor” bisericii evanghelice. În 1623 este descoperită o inscripție din partea inferioară a acoperișului fixată pe un perete de paiantă. În vremurile moderne, accesul în hală s-a făcut prin partea de nord și de sud.

Interiorul bisericii.

Altarul.

În interiorul bisericii se află un Altar în stil baroc. În Mercheașa sunt două picturi pe lemn din vremea Reformei, în bună stare: o „Madonă cu îmbrăcăminte remarcabilă largă cu falduri”, de la jumătatea secolului al XV-lea, și un Crucifix având înălțimea de 1,61 metri din perioada de tranziție de la Gotic la Renaștere.

Potirul.

Face parte din categoria celor cu nodul sferic crestă sau sub formă de fruct, este în stil gotic, din argint aurit și are talpa lată, înaltă, curbată spre interior, piciorul având șase fețe netede,

Rupea-Cohalm

creație și identitate culturală românească

❖ **MERCHEAȘA - Streitfort - Biserica evanghelică fortificată.**

„evazate spre bază, terminându-se în lobi cu bordura nedecorată”.

Orga.

A fost realizată în 1788 de Johannes Prause și mărită în 1887 de W. Horbiger. Orga are zece registre.

Clopotul.

Un clopot din 1570 are o inscripție germană, fiind o donație a primarului Mauritius Ludwig din Rupea (Reps) și o „lucrare” a meșterului clopotar Georg Horei din Nurnberg.

Fortificația bisericii.

Incinta. Turnurile. Acoperișul.

Biserica din Mercheașa are o fortificație în formă de patrulater neregulat, ce înconjoară lăcașul. În fiecare colț se află câte un turn cu patru laturi, tetragonal. Zidul inelar, înalt de 6-7 metri, cuprinde două șiruri de creneluri din care cele de sus sunt formate, dezvoltate ca deschizături de unde se turna smoală clocotită. De asemenea, exista o poartă în zid, care putea fi încuiată. Turnurile fortificate au estradă și acoperiș cu un singur versant. Pe pereții turnului se pot citi anii 1517 și 1541.

Scurt istoric. Evenimente importante din „viața” fortificației.

La 1800, în partea de vest, o porțiune a zidului inelar este dărâmată pentru construirea clădirii Primăriei. Turnul de nord-vest devine „Bastion al Slăninei”. În 1899 turnul de sud-vest și zidul fortificat din vest sunt demolate pentru a se construi clădirea școlii. În 1847 se descoperă o inscripție în germană, cu anii 1603 și 1617 cu textul ironic-sfătos : „Wie fein steht es, wenn die grauen Haupter weise und die Herren fursichtig sind”, în traducere: „Ce bine este când capetele cenușii sunt înțelepte, prudente, și domnii sunt prevăzători”. Curtea bisericii-cetăți măsoară aproximativ 64 x 45 metri. Din cele patru turnuri ale fortificației bisericii a mai rămas doar cel din sud, iar în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, turnul de nord-est se deteriorează. Între 1848-1858 se realizează turnul-clopotniță situat în partea de nord-est a bisericii. A fost edificat pe locul unui turn amplificat, construit ca un donjon și care s-a prăbușit.

